

Evaluering i Børn, Unge og Familieafdelingen, marts 2015

Samlet opsummering:

I følgende dokument fremgår gennemgang af BUFs evalueringer fra efteråret 2014.

BUF har evalueret på følgende aftalemål fra 2014:

- Sunde og trygge børn
- Tidlig opsporing og handling
- Lokalt forankrede løsninger

Som en del af aftalemålet fra 2014; "Tidlig opsporing og handling" er socialrådgiverordningen i skoler og dagtilbud etableret. Der udarbejdes en særskilt evalueringsrapport af socialrådgiverordningen.

Sunde og trygge børn: Der skabes større synlighed for graviditetsbesøg for førstegangsførelde inden 3 måneder før fødsel, således at mindst 50% gør brug af tilbuddet

På baggrund af taldata fra Novax kan det konkluderes, at sundhedsplejen har gennemført et graviditetsbesøg ved 49 ud af 196 førstegangsfødende kvinder, det vil sige ca. 25 %.

Det lave antal af graviditetsbesøg er påvirket af, at Sundhedsplejen grundet længevarende sygdomsperiode pga. en fratrædelsesaftale har justeret servicetilbuddet for at opretholde et ensartet servicetilbud i hele kommunen. Derfor er der kun givet graviditetsbesøg til gravide med særlige behov skønnet af enten jordemoder, læger, socialrådgivere eller sundhedsplejerske.

Det vurderes, at der i perioden har været et velfungerende samarbejde på tværs af sektorer omkring vurderinger af og opfølgning på de gravide, der har haft særligt behov for graviditetsbesøg. Blandt andet har der været afholdt samarbejds møder med jordemødrene for at sikre et godt samarbejde. Derudover er der sat ekstra fokus på det interne samarbejde i BUF mellem socialrådgivere og sundhedsplejerskerne, så sundhedsplejerskernes kompetencer i endnu højere grad anvendes til tidlig indsats ved familier med særlige behov.

Fremadrettet indsats:

I sundhedsplejens fremadrettede servicetilbud tilbydes graviditetsbesøg i hjemmet til både førstegang – og flergangsfødende, såfremt jordemoder, læger, socialrådgivere eller sundhedsplejersken vurderer, at der er et særligt behov for dette. På baggrund af de nuværende erfaringer skønnes det, at et graviditetsbesøg har en forebyggende værdi, når der er særlige behov der gør sig gældende i familien. Derudover bidrager sundhedsplejerskens observationer til en samlet vurdering af, om der evt. bør iværksættes ekstra støtte i hjemmet.

Derudover er Familieiværksætterne startet op i januar 2015 som et forældreprogram, der opstarter allerede i graviditeten for de førstegangsfødende. Her arbejder jordemødrene og sundhedsplejerskerne sammen om en forebyggende indsats for alle førstegangsfødende. Derudover har de endnu bedre mulighed for sammen at opspore de familier, der har behov for et graviditetsbesøg eller yderligere indsatser.

Sunde og trygge børn: Der skal være en stigning på 20 % på henvendelser i Åben rådgivning

På baggrund af registreringer foretaget i PPR og i BUF, kan det konkluderes, at der er sket en øgning i henvendelser i Åben Rådgivning fra 33 i 2013 til 62 i 2014. Det er en stigning på 88 %. Der er sket en stigning både i BUF og PPR, som har ført til det samlede resultat.

Åben rådgivning er et tilbud til unge over 15 år og forældre kan henvende sig til den åbne familierådgivning for råd/vejledning og korte samtaleforløb ved problemer i forhold til f.eks.:

- Børneopdragelse
- Problemer i familien
- Børns trivsel
- Faglige vanskeligheder

Samtaleforløbene kan max. være på 3 samtaler.

Synligheden om åben anonym rådgivning er blandt andet sket ved annoncering i Ugeavisen og opfordringer til forældre på skolerne mm.

Fremadrettet indsats

Der tilbydes på nuværende tidspunkt åben anonym Familierådgivning hver torsdag eftermiddag, hvor børn, unge og forældre kan henvende sig for anonym råd og vejledning. Der tilbydes et samtaleforløb på max. tre samtaler. Dette tilbud fortsætter i sin nuværende form.

Som supplement til dette, er der igangsat udvikling af en chatfunktion/app til alle børn og unge i Varde Kommune, så de via deres telefon/Ipad kan få åben anonym rådgivning. Udviklingen af den digitale løsning er lige igangsat, så form og indhold er endnu ikke defineret. Der påtænkes brugerinddragelse af målgruppen i udviklingen af løsningen. Formålet er at skabe en form for åben rådgivning, der er specifikt målrettet børn og unge ud fra deres behov. Det overvejes pt. om den digitale løsning skal laves i en udgave, så den også er målrettet forældrene.

Derudover er der stort fokus på konsultativ bistand i Dagtilbud og skoler samt koordineringsmøder.

Sunde og trygge børn: Der følges løbende op på brugen af fritidspasset. via statistisk materiale

Igangsættelse af Fritidspasset har indgået som en handleplan for at opnå målet om sunde og trygge børn. Evalueringen af Fritidspasset blev forelagt Udvalget for Børn og Undervisning i juni 2014. Desuden blev nye kriterier for tildeling af Fritidspas godkendt i Udvalget for Børn og Undervisning i december 2014.

Tidlig opsporing og handling: Antallet af uopdagede tilfælde af fødselsdepression reduceres

Sundhedsplejerskerne tilbyder screening til alle mødre ved hjemmebesøget, når barnet er to måneder. På baggrund af statistik fra Novax, er der 219 ud af 485, der har taget imod tilbuddet.

Ovenstående statistik er blevet drøftet med sundhedsplejerskerne, der ikke kan genkende tallene. Deres vurdering er, at 95 % af mødrene takker ja til tilbuddet. Det skønnes, at det er registreringsudfordringer, der er årsagen til forskellen mellem statistikken og sundhedsplejerskernes vurdering.

Det er primært mødre af anden etnisk herkomst, der siger tilbuddet fra. Det kan være fordi, de har svært ved at forstå, hvad tilbuddet indebærer.

Det er med den nuværende opsætning i Novax ikke muligt at trække statistik på, hvor mange der scorer for højt på skalaen, eller hvor mange der henvises til læge eller andre tilbud.

Fremadrettet indsats:

I det fremadrettede servicetilbud tilbydes alle mødre fortsat hjemmebesøg og screening for fødselsdepression, når barnet er to måneder. Det overvejes pt., om fædrene ligeledes skal tilbydes screening for fødselsdepression.

Derudover undersøges mulighederne for en oversættelse af screeningsredskabet til engelsk og arabisk for at sikre, at sprogbarrieren ikke er en hindring for at tage imod tilbuddet.

Derudover samarbejdes der med Novax om udvidelse af registreringsmulighederne på dette område for at kunne følge udviklingen i antallet af henvisninger mm.

I foråret 2015 opstarter der hold for babyer og tumlinger i De Utrolige år (DUÅ). DUÅ er en serie evidensbaserede programmer, der har til formål at styrke tilknytningen og det positive samspil mellem børn og forældre. Derigennem fremmes udviklingen af børns selv-reguleringsevner, sociale kompetencer og i det hele taget de færdigheder, der skal til for at kunne mestre livet. De Utrolige År består af en række forskellige programmer. Programmerne er alle gruppebaserede, og anvender videomodellering, rollespil, praktiske aktiviteter og gruppedrøftelser.

De Utrolige År har både et forebyggende og et behandlende sigte og anvendes i flere andre kommuner blandt andet som tilbud til forældre med fødselsdepression med god effekt.

Tidlig opsporing og handling: Antallet af møder i de tværfaglige rådgivningsgrupper øges og antallet af underretninger falder sideløbende hermed.

Der er tilknyttet socialrådgiver til alle skoler og dagtilbud som handleplan til dette mål. Der udarbejdes en særskilt evalueringsrapport af socialrådgiverordningen.

Lokalt forankrede løsninger: Ved at der i alle sager benyttes familierådslagning eller andre netværksskabende aktiviteter som inddragelse

Familierådslagning er en mødeform, hvor familien og andre vigtige personer i barnets private netværk samles for at lave en plan for, hvad der skal ske omkring barnet. Et tilbud om familierådslagning opstår, når der i en familie er bekymring eller fare for et barns sundhed, trivsel og udvikling. Forud for et familierådslagningsmøde forløber en proces, hvor en samordner sammen med familien og barnet planlægger og arrangerer familierådslagningen. Herefter starter et forløb, hvor samordneren kontakter de forskellige aktører fra barnets private netværk med henblik på forespørgsel af netværkets deltagelse i familierådslagningen. Når aktørerne er gjort "aktive" påbegyndes programmet for familierådslagningen. Programmet er inddelt i 3 faser. Første del er information – her modtager familien, netværket og øvrige aktører information om problemstillingen. Anden del handler om, hvad familien og det private netværk vil gøre. Familien, venner og øvrigt netværk samles og drøfter hvordan problemstillingen klares bedst. Tredje del handler om godkendelse og gennemførelse af det, som familien er kommet frem til. Familien og netværket fremlægger deres plan for samordneren og socialrådgiveren. Socialrådgiveren skal godkende planen. Som udgangspunkt følges de nødvendige bevillinger mv. som familien og netværket efterspørger, såfremt bevillingerne ligger indenfor problemstillingens ramme.

Der er kun i et begrænset antal sager anvendt Familierådslagning i Varde Kommune. Årsagen hertil skal findes i den umiddelbare lange sagsgang fra anmodning om Familierådslagning til plan for løsning af barnets/den unges problemstilling. Derudover ligger det fast som en del af metoden, at samordneren skal være en "uvildig", dvs. at personen ikke i forvejen må være ansat på børn og ungeområdet i Varde Kommune. Aktuelt, skal samordner funktionen tilkøbes fra øvrige kommuner, da der ikke for nuværende findes en uddannet samordner i Varde Kommune.

Den begrænsede anvendelse af familierådslagning har i stedet affødt fokus på andre netværksskabende tiltag såsom handleplansmøder, hvor fokus ligeledes er på at inddrage og involvere barnets netværk.

På handleplansmøderne involveres familiens og barnets netværk allerede under udarbejdelse af de børnefaglige undersøgelser. Undersøgelsesarbejdet sker ud fra en fælles socialfaglig metode og analyseramme, hvor inddragelses- og involveringsperspektivet altid er i fokus. Således inddrages barnets og familiens private netværk allerede under udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse. Først og fremmest handler dette om at barnets udvikling skal ses og forstås ud fra den sammenhæng som barnet og familien er en del af. Dernæst er formålet, at barnets og familiens private netværk altid efterfølgende tænkes ind som en del af løsningen, når handleplanen og det efterfølgende handleplansmøde skal afholdes.

Formålet med handleplansmøderne er, at handleplanen skal bidrage til en fælles forståelse blandt alle aktører med henblik på, at der iværksættes en meningsfyldt og målrettet støtte fra handleplan til konkret indsats. Aktørerne kan udover borgerne og socialrådgiveren, være det private netværk, lokale netværk og forskellige professionelle aktører. De fælles mål, der opstilles på handleplansmøderne, og som alle er forpligtigede på, er helt centrale for opnåelse af dette formål. Familien og barnets netværk inddrages og involveres i en plan som er til gavn for barnet/den unge og her tænkes der især i både familiens og netværkets kræfter og ressourcer sammenholdt med den hjælp Varde Kommune kan tilbyde.

Derudover er der i Børn, Unge og Familieafdelingen et stort fokus på at iværksætte støtte i nærmiljøet eksempelvis via kontaktpersonstøtte og familiekonsulentstøtte.

Kontaktpersonindsatsen er målrettet unge fra 13-18 år, som grundet sociale vanskeligheder har behov for vejledning og rådgivning om f.eks. uddannelse, arbejde, fritid, mv. som ligger udover det, den unges forældre vurderes, at kunne give dem. Samt unge som grundet sociale og følelsesmæssige vanskeligheder har behov for støtte på det nære og personlige plan, som ligger udover det forældrene vurderer, at kunne give dem. Den unge tilbydes således en voksen, som kan støtte, guide og danne relationer på linje med en forældreopgave – herunder f.eks. at skabe struktur på den unges hverdag, tilknytning til- og fastholdelse i uddannelse eller job, støtte til et aktivt fritidsliv, støtte til at bryde med misbrug, kriminalitet, støtte til overgangen til et selvstændigt voksenliv mv. Offentlige og private netværk inddrages i udstrakt grad f.eks. støttes den unge i at skabe bæredygtige relationer i lokalmiljøet og i private netværk.

Når der ydes familiekonsulentstøtte er der i særlig høj grad behov for, at der støttes op om familien på de arenaer, hvor barnet kommer. Samarbejdet med familien tager afsæt i familiens ressourcer, kombineret med barnets behov for omsorg, sådan at støtten er fuldt ud tilstrækkelig til at sikre barnets opvækst. Støtten retter sig mod forældreopgaven – herunder især, at sikre struktur og overblik i familiens hverdag. Samarbejdet med familien kan i høj grad omhandle løsning af de praktiske dagligdagsopgaver. Ofte er der behov for, at familiekonsulenten agerer rollemodel for familien og aktivt viser dem, hvordan en opgave kan løses. Børn, Unge og Familieafdelingens interne korps af familiekonsulenter suppleres i stigende grad ved ansættelse af eksterne konsulenter – det kan evt. være en lærer eller pædagog fra barnets skole eller dagtilbud. Formålet med ansættelse af personer fra det øvrige professionelle netværk er at etablere en sammenhængende og helhedsorienteret indsats direkte med afsæt fra alment systemet. Baggrunden herfor er, at forskningsresultater viser, at udsatte børn og unge bedst hjælpes gennem indsatser etableret i eller så tæt på alment systemet som muligt.

Fremadrettet indsats:

Der vil fortsat være et særligt fokus på at sikre, styrke og udvikle samarbejdet med sekundære samarbejdspartnere gennem handleplansmøderne og derigennem udvikle netværksskabende aktiviteter.

Der bliver sat ekstra fokus på at udvikle indsatserne omkring ekstern familiekonsulentstøtte i samme retning som kontaktpersonstøtten for at sikre yderligere støtte i nærmiljøet.

Lokalt forankrede løsninger: At der i perioden som minimum etableres 5 fritidsfamilier

I sager, hvor det vurderes, at børn i alderen 6-12 år har behov for en hel særlig indsats, anvendes fritidsfamilier som alternativ til anbringelse. I disse sager omhandler hovedproblematikken oftest, at der ses væsentlig nedsat forældreevne i forhold til barnets strukturelle behov. Dermed at forældrene vurderes, at kunne opfylde barnets behov for følelsesmæssig omsorg som sammenholdt med barnets/den unges tilknytning til forældre og nærmiljø vurderes at være så intakt, at en anbringelse udenfor hjemmet ikke vil komme barnet til gode.

Indsatsen foregår og varetages i fritidsfamiliens hjem. Fritidsfamilien skal varetage børnenes basale behov såsom bad, tøjvask, madpakke, tandlæge, frisør, lektiehjælp mv. Ligeledes har fritidsfamilien kontakten til skole og SFO og støtter barnet til deltagelse i fritidsaktiviteter mv. så barnet udvikler sig og bevarer en tilknytning til lokalmiljøet. Barnet opholder sig ved fritidsfamilien på alle hverdage efter skoletid og indtil kl. 19.00, hvor fritidsfamilien bringer barnet hjem til biologisk familie.

Fordelen ved anvendelse af fritidsfamilier er, at barnet støttes i de arenaer barnet i forvejen kommer i og er tryk ved. Dermed at barnet ikke løsrives fra sin tilknytning til forældrene, netværket og lokalmiljøet.

Fritidsfamilierne er iværksat i få tilfælde i Varde Kommune. Dette skyldes bl.a. at det har været vanskeligt, at rekruttere egnede fritidsfamilier til opgaven, da det som oftest er nødvendigt at kombinere opgaven med evt. anden ansættelse.

Fremadrettet indsats:

Det vurderes fortsat som værende fordelagtigt, at benytte fritidsfamilieordningen, men det overvejes hvordan rekrutteringen af egnede fritidsfamilier fremadrettet kan højnes.

